



14.01.2013

Kaj/6

## § 52

### Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi, miten kaupungin omistamia vanhoja arvorakennuksia voitaisiin paremmin hyödyntää kulttuurin käytössä

Pöydälle 14.01.2013

HEL 2011-010841 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

#### Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Hannu Penttilä

#### Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028  
timo.harmala(a)hel.fi

#### Otteet

##### Ote

Ponnen ehdottaja

##### Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

#### Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Mari Holopainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

#### Esittelijä

Käsitellessään 14.12.2011 ehdotusta kaupungin kulttuuristrategiaksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupungin omistamia vanhoja arvorakennuksia voitaisiin entistä paremmin hyödyntää kulttuurin käytössä. Samalla selvitetään tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia muiden toimijoiden kanssa." (Mari Holopainen, äänin 51-0)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.



Esittelijä toteaa, että Helsingissä on yli 3 000 suojeltua rakennusta, jotka heijastavat oman aikakautensa arkkitehtonisia ihanteita. Kaupunki on osaltaan merkittävä arvorakennusten omistaja ja vastuullinen rakennuksiin liittyvien arvojen suojelija.

Kaupungin kulttuuristrategiassa on myös linjattu kaupungin tavoitteeksi sen varmistaminen, että vanhoja rakennuksia korjattaessa niistä löytyy taide- ja kulttuuritoiminnalle soveltuvia tiloja. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan ottaa kaupungin omistuksessa olevia suojeltuja rakennuksia kulttuurikäyttöön.

Kaupungin omistuksessa on myös uudempia arvorakennuksia, kuten Tennispalatsi ja Lasipalatsi. Näidenkään rakennusten tulevaisuutta koskevissa suunnitelmissa rakennusten pitkän tähtäimen kulttuurikäyttö ei osaltaan sulje pois taloudellisesti tarkoituksenmukaista toimintamallia.

Arvorakennusten lisäksi kulttuurin kentällä kannattaa kääntää katse muihin tyhjillään oleviin tiloihin, yhtä lailla kaupungin omistamiin kuin yksityisomistuksessa oleviin, joita Helsingissä on runsaasti.

Tilojen yhteiskäyttöön on pyritty myös virastotasolla ja kulttuurikeskus toimiikin samoissa tiloissa kaupungin eri toimijoiden kanssa useassa toimipisteessään. Alueellisissa kulttuurikeskuksissa toimivat kulttuurikeskuksen lisäksi kaupunginkirjasto, nuorisoasiainkeskus, työväenopisto sekä lukuisat paikalliset toimijat. Kontupisteessä ja Mellarissa kulttuurikeskuksen yhteistyökumppaneita ovat paikallisten yhdistysten lisäksi sosiaalivirasto, samoin Myllypuron uusi pieni sivukirjasto toimii sosiaaliviraston kanssa yhteisessä rakennuksessa. Kulttuurin kentän toimijoiden, erityisesti taideoppilaitosten, kannalta olisi myös tärkeää, että koulutilat saataisiin entistä helpommin ja joustavammin kulttuurityötä tekevien tahojen käyttöön.

Myös tilakeskus on selvittänyt sekä kulttuuritoimen käytön että yhteiskäytön mahdollisuutta kaupungin arvorakennuksissa. Tilanne on usein monin tavoin pulmallinen. Osa vanhoista rakennuksista on huonossa kunnossa ja edellyttävät kallista peruskorjausta, jotta ne voitaisiin ottaa käyttöön. Kaupunki pyrkiikin myös luopumaan rakennuskannastaan silloin, kun ne eivät ole tarpeen tai eivät sovellu kaupungin omaan palvelutuotantoon. Yhteiskäyttöä pyritään myös edistämään silloin, kun tilat ovat monikäyttöisiä. Itse kulttuuritoiminnan tukeminen esimerkiksi vuokranalennusten kautta ei sen sijaan kuulu kiinteistölautakunnan toimialaan, vaan erilaiset tuet myönnetään mahdollisuuksien mukaan kunkin toimialan budjettivaroista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja  
Hannu Penttilä



14.01.2013

Kaj/6

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028  
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta  
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta  
Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 19.12.2012 § 707

HEL 2011-010841 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että tilakeskus on selvittänyt sekä kulttuuritoimen käytön että yhteiskäytön mahdollisuutta kaupungin arvorakennuksissa. Tilanne on monella tapaa haastava. Rakennukset ovat pääsääntöisesti huonossa kunnossa ja ne nielisivät erittäin paljon peruskorjausvaroja ennen käyttöönottoa. Näemme käytön mahdolliseksi vain osassa rakennuksia. Yhteiskäyttöä on edistettävä. Itse kulttuuritoiminnan lisätukeminen ei ole kiinteistölautakunnan toimialaa.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö  
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466  
jarmo.raveala(a)hel.fi  
Markku Metsäranta, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 40369  
markku.metsaranta(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.10.2012 § 141



HEL 2011-010841 T 00 00 03

## Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingissä on yli 3 000 suojeltua rakennusta, jotka heijastavat oman aikakautensa arkkitehtonisia ihanteita. Kaupunki on osaltaan merkittävä arvorakennusten omistaja ja vastuullinen rakennuksiin liittyvien arvojen suojelija. Tämä tehtävä kuuluu myös kaupungin museon toimialaan. Kaupungin kulttuuristrategiassa on myös linjattu kaupungin tavoitteeksi sen varmistaminen, että vanhoja rakennuksia korjattaessa niistä löytyy taide- ja kulttuuritoiminnalle soveltuvia tiloja. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan ottaa kaupungin omistuksessa olevia suojeltuja rakennuksia kulttuurikäyttöön. Arvorakennukset ovat aina myös osa kokonaisuutta ja kaupunkikuvaa, esimerkiksi nk. Torikortteleissa, jonka kokonaisuutta pyritään kehittämään design- ja tapahtumakeskuksena.

Kaupungin omistuksessa on myös uudempia arvorakennuksia, kuten Tennispalatsi ja Lasipalatsi. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että näiden rakennusten tulevaisuutta koskevissa suunnitelmissa rakennusten pitkän tähtäimen kulttuurikäyttö ei osaltaan sulje pois taloudellisesti tarkoituksenmukaista toimintamallia. Tennispalatsiin sopisi erinomaisesti yhdessä valtion kanssa toteutettava Elokuvatalo. Visio Elokuvatalon toiminnoista on esitetty kulttuurikeskuksen vuonna 2008 julkaisemassa Elokuva Helsingissä -selvityksessä. Lasipalatsin Bio Rex -elokuvateatterin on syytä olla jatkossakin eri elokuvatapahtumien käytössä. Elokuvatalon lisäksi esimerkiksi Tanssin talo etsii paikkaa Helsingistä.

Arvorakennusten lisäksi kulttuurin kentällä kannattaa kääntää katse muihin tyhjillään oleviin tiloihin, yhtä lailla kaupungin omistamiin kuin yksityisomistuksessa oleviin, joita Helsingissä on runsaasti. Erityisesti tilojen väliaikaista käyttöä tulisi kaupungin taholta edistää. Väliaikaiskäytön aikajänne voi vaihdella viikoista (esim. pop up -myymälät) vuosikymmeniin (esim. suuret aluerakennushankkeet kuten Kalasataman alue).

Kaupunki on teettänyt selvityksen tilojen väliaikaiskäytöstä osana Creative Metropoles -eu-projektia, johon kulttuurikeskus osallistui yhdessä kaupungin elinkeinopalveluiden kanssa. Tämä DoTankin syyskuussa 2011 laatima selvitys nostaa esiin, kuinka tilojen väliaikaisesta käytöstä hyötyvät niin taiteilijat ja muun luovan työn tekijät, kiinteistöjen omistajat kuin kaupunkikin. Kiinteistön omistaja saa tasaista tuottoa: vaikka väliaikainen käyttö ei yleensä koskaan tuota yhtä paljon kuin pysyvä käyttö, vähäisemmätkin vuokratulot ovat



parempi vaihtoehto kuin tyhjillään pitäminen. Taiteilijaa kiinnostaa edullinen ja inspiroiva työtila. Kaupungille väliaikaiskäyttö voi olla aktiivinen väline alueiden kehittämistyössä, Kalasatama on tästä hyvä esimerkki. Lisäksi kaupunki saa omistamistaan väliaikaiskäytössä olevista rakennuksista vuokratuloa.

Väliaikaiskäyttö voi muuttua myös kiinnostavaksi pysyväiskäytöksi, kuten Kaapelitehtaan esimerkki on osoittanut. Kaapelitehtaan tilat ovat tänä päivänä monen eri tahon yhteiskäytössä kansallisista museoista yksittäisiin taiteilijoihin ja yrityksiin. Erilaisten toimijoiden ja toimintojen sekoittamisella voidaan saada aikaan synergiaetuja.

Tilojen yhteiskäyttöön on pyritty myös virastotasolla ja kulttuurikeskus toimiikin samoissa tiloissa kaupungin eri toimijoiden kanssa useassa toimipisteessään. Alueellisissa kulttuurikeskuksissa toimivat kulttuurikeskuksen lisäksi kaupunginkirjasto, nuorisoasiainkeskus, työväenopisto sekä lukuisat paikalliset toimijat. Kontupisteessä ja Mellarissa kulttuurikeskuksen yhteistyökumppaneita ovat paikallisten yhdistysten lisäksi sosiaalivirasto. Kulttuurin kentän toimijoiden, erityisesti taideoppilaitosten, kannalta olisi tärkeää, että koulutilat saataisiin entistä helpommin ja joustavammin kulttuurityötä tekevien tahojen käyttöön.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja  
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37712  
satu.silvanto(a)hel.fi